

Előfizetési árak:

Egész évre	-----	12	frt.
Félévre	-----	6	"
Negyedévre	-----	3	"
Egy hóra	-----	1	"
- Egyes szám 4 kr. -			

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztési iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét, illetőleg
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Kormányelnök és pártvezér.

Nagybecskerek, január 24.

Az új miniszterium kormányprogramja felett folyó vita folytatásánál már konstataálni lehetett azt az örvendéses tényt, hogy nyugodt és tárgyilag érdekes felvilágosításokkal egybekötött tanácskozást tartottak fenn, teljesen udvarias és a magyar parlament méltóságának megfelelő hangnemben. Tagadhatatlan, hogy a képviselőház hangulata oly mértékben válik kedvezőbbé Bánffy Dezső báróval szemben, amint őt megismerni kezdi kormányelnöki és pártvezéri új minőségében. E mellett az ellenzékre is előnyös hatást gyakorol Bánffy báró minden tekintetben őszinte, jellemes nyíltsága és immár a gyakorlatban is bevált az a képessége, hogy minden retorikai pompa nélkül, csupán a legelőkelőbb, tárgyilag rövidség egyszerű ékesszólásával, még a legélesebb ellenzéki támadások visszautasításánál is, azonnal hatásos válaszokat tud adni, még pedig mindig a loyális és loyagias udvariasság legjobb formájában akkor is, ha egy-egy nagyon tüzes ellenzéki honatyát rövid egy-két szóval fizet ki.

A másik körülmény Szilágyi Dezsőnek már kezdetől fogva siker által kísért képviselőházi elnöksége. A rövid, de e mellett tartalmas válasz, melyet Bánffy báró Ugron Gábor, Batthyány Tivadar gróf, Horánszky Nándor és a többi ellenzéki szónokoknak adott, minden fentartás nélkül magában foglal minden parlamentárisan megengedhető felvilágosítást és egyúttal a legtárgyilagossabb udvariasság-

gal formulázott megzafóitását a helytelen ellenzéki állításoknak. Bánffy báró kijelenti, — a mi hiteltre is fog találni egész Magyarországon — hogy ő soha semmiképpen sem paktált a szászokkal és az egységes magyar nemzeti állam minden életérdekének fentartása mellett törvényes és alkotmányos módon kivételre fogja juttatni a nemzetiségi törvény minden rendelkezését. Ismételtén kijelentette továbbá Bánffy miniszterelnök, hogy a legnagyobb tántoríthatlansággal ragaszkodik az 1867-i kiegyezési szerződés által teremtett közjogi alaphoz és pedig ez az ő részéről mindig a kiegyezési szerződésnek 28 évi tényleges gyakorlat által 1867. óta megtartott, hitelesnek tekintendő értelmezésének érintetlen megóvása mellett fog történni. Ennek folytán Apponyi Albert grófnak az ezzel homlokegyenest ellenkező, a miniszterelnök szerint helytelen értelmezési módozatait határozottan vissza kell utasítania, mint általa el nem fogadhatókat, mert sem ő, sem a szabadelvű párt nem szándékozik — és nincs is azon helyzetben, — e magyarázatokat elfogadni, vagy csak tárgyalhatónak is elismerni. Ellenben a magyar állam alkotmányos, szuverén jogait a legnagyobb energiával és állhatatossággal fogja megvédelmezni minden támadás ellen, bármely oldalról jövőn is az.

A függetlenségi párt egyik vezére, Ugron Gábor, igen furcsán, azért vádolta beszédében az alkotmányos szokás megsértésével azokat az államférfiakat és politikusokat, akik abban a szerencsében részesültek, hogy ő felségéhez hívtak a politikai helyzet felvilágosítása végett,

mert ő felségével folytatott beszélgetésük tartalmát nem közölték a parlamenttel és a nyilvánossággal. Horánszky Nándor, aki különben más kérdésekben szokás szerint és bizonytalannal meggyőződésnek megfelelően a szabadelvű kormány és a szabadelvű képviselők intézkedéseit a legélesebb módon támadja meg, most a kormánypart nézeteivel egyetértőleg határozottan visszautasította ellenzéki kollektívájának, Ugron urnak ezt a vádját.

Daniel Ernő mandátuma.

Pancsova, január 23-án.

A „Torontál” olvasói már értesültek a bizalom és ragaszkodás spontán megnyilatkozásairól, melylyel a pancsovai járás összes községei szeretett képviselőjüket Daniel Ernőt kitüntették, s így nekem nem jut már más feladat, mint becses lapját azon hangulatról értesíteni, mely a közelálló választás tekintetében itt uralkodik.

A választók józan ítélőképességének dícséretére legyen mondva, hogy ez a hangulat úgy Pancsova városának mint a községek választói között Daniel Ernőre a legkedvesebb.

A mi népünket nem kell hangzatos jelzőszavakkal kapacitálni. Tudják ők azt, hogy Daniel Ernő, kit a király bizalma a kereskedelmi tárcsa vezetésével ruházott fel, a magyar parlament egyik legkiválóbb tagja, ki úgy tehetsége, mint szorgalma által kiválik környezetéből. De tudják azt is, hogy Daniel Ernő, a közbene, hogy az ország ügyeinek intézésével volt elfoglalva, sohasem feledkezett meg választóitól, kiknek érdekeit az ő kiváló tapintatának

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Mese egy vad leányról.

Irta: Békefi Antal.

Volt, hol nem volt, amerre a tiszta kék égbelet belegörbül a tengerbe, arrafelé volt, de talán még most is ott van — egy kristály palota, mely olyan átlátszó volt és ragyogó, hogy meglátta magát benne a piszinyke csiz, csillogó kristályprizmákból velt az egész összerakva, csak a kapuja volt ezüstből, a sávjai aranyból és a kapukucsa se nem arany, se nem ezüst, hanem — egy lilimész volt. Valójában csodás egy kastély volt ez, úgy építve és elzárva a világtól, mint a régi várak, fehér márvánnyal kirakott sánokok közé rejtve, felhúzható hiddal, mely ezüst lábakon állt és aranyzókkal volt kiverve. S lent a fehér márvány-szanczalak közt vígan szökdecseltek körül a kristálypalotát boldog jökevdű önikék szagos olajfák alatt. Ha a nap kiült a kristály palota fölé, olyan volt éppen, mintha szivárványtáglából lenne kirakva és milió apró gyémánt pillangó röpdőse körülötte. Szóval tündéreknek való fényes szállás volt ez itten.

Pedig nem tündérek laktak benne, hanem egy kis vad leány, fekete fürtös fejű, lángoló fényes szemű szegény teremtes, egyszerű dolgozó babos perkal-ruhácskában, mely már kopott is volt egy kisse, s itt ott szaggatott, smint a száz fényes teremben egész nap és egész éjjel dolgozott.

Szánjátok jó lánylekek a kristály palota szegény kicsi szomorú lakóját, aki egyezkedtől lakik ebben a tündéri félelmeségben és mindig, nappal és éjszaka — serényen, nagyon kevés pihenéssel és míg egy-egy kicsi falatkat eszik, dolgozania kell. Úgy jár, másképp az istenedia teremél-teremle a kis porolójával, mint egy szomorú hamupipőke, akinek a háta mögött korbacscsal állnak és mindig, mindig csak tisztogatnia kell. Mind a száz paradés terem neki kell, egyedül neki tisztán tartani. Az ő két győne kezének. Őök, tudják ezt jó nevűt kisasszonykák, akik a szegény vad leány szomorú sorsát olvassák, milyen nagy munka a porolás, olyan száz teremnek, melynek mindegyike fejedelmi gazdasággal van butoroza... az egyik ébenfából arannyal, a másik diófából ezüsttel, a harmadik meggyfából platínával, a negyedik tenger gyöngyéből, az ötödik elefántcsontból, a többi a színek sokféleségében változó selyem, brokát, plüss, bársony és egyéb szövött butorokkal; ragyogó ocsobecsekkel, tündér-ujakkal szőtt virágos szőnyegekkel, aztán a porcellán, a majolika stb. termek, mint csupa kárpázat és mind a kis vad leánynak muszáj ezt az ő ragyogó lakását kintisztogatni.

Nagyon félt a szegényke eleinte, sirt és tépte a ruháját a fényes egyedüliségben... Kialtostott, nem hallotta senki, a kristályfalakon át szomorúan és vigasztalanul integetett hozzá az erdő, a levegőben szálló madár. Nem is járt ezen a tájon emlemlékezet óta más élő lény, csak a madár...

Tépte a ruháját, törülgette a szemét a poroló rongyocskájával és tisztogatott, egyre porlogatott... Ha elvégezte, újra kezdte. Minden szöglet föl kellett keresnie, úgy, ahogy rendben szokás... Mint egy kicsi kénysszer munkára itél rabvergődött át porolójával egyik teremből a másikba... Felhívta szoknyácskáját először nekiesett térdén állva a terem kristály padójának és törülgette, törülgette és magát benne nézegette. A könyve hullott, mint gyémántcsöppek, ezzel mosta... Aztán porolta a szőnyeget, és mint egy kis macska, kuszott fel a szekrények tetejére és megkaporcda ottan, tisztogatott. Az szaltala ugorva, törülgette a képeket, lábujjhegyre pipiskodva, alig érte; bebújt az ágyak alá, a puha szőnyegfülekbe és szedte, szedgette föl a port törülörongyocskájába fardhatatlanul.

Mindig, mindig porlogatott, mégis poros volt minden a száz teremben. Úgy elkepergett a

szegényke, hogy nehéz munkájának hasznát nem látta. Alighogy valamely butort letörülgetett és tovább ment, újra rászállt a por a tisztogatott helyre. Mintha láthatatlan szitából rásták volna a nyomában az ezüstszinű port.

Édes szép leányok, akik vele érenek kicsi rabommal és tisztogatni szoktak, önkön bisonyára tudják, mit tesz az, ha van a háznál egy Palkó nevű kis ördög, aki után mindig törülgetni, tisztogatni kell, aki minden munkájukat elrontja, a tisztaságnak kárlehetetlen ellenége... Ilyen Palkója volt a szegény Battikének, a kristálypalota rabjának, de nem is egy, hanem sok: apró láthatatlan manócskák, akiknek nem volt egyéb dolguk a száz teremben, mint rendetlenkedni a boldogtalan rableány munkája nyomában: port fújtak a letörülgetett helyekre-feldöntötték a székeket, levertek a képeket, bukfencsztek a szőnyegekben és persze összegyűrték és kimondhatatlanul szokirosták az elosigantott szegény leányt, aki nem tépte már a ruháját, nem karmolta fel többé mérgében hamvas, keres arcját, csak megalázkodott, szelidült szivvel dolgozott, sirt egy-egy sort és szomorú román-czokat énekelt egy vásott, vad leányról.

Egy vásott vad leányról dudolgotott szedgetve a port törülörongyocskájával, aki roppant engedetlen rossz gyerek volt otthon, a anyjának főlemelt kézzel nekiment és ez se id volt, mint egy angyal és nem bántotta soha az ő nevelten vad kis leányát. Aki szilaj paripara üt a réten és leszedte a jegyenye fa tetejéről a rigó fészket és nem volt lelke a kicsi meztelen rigó fiókokhoz, kiesavarta a nyakukat... és a „Baba”-t, a hü kis ratlert, a ki úgy szolgált, mint egy nyugdíjazott vén katoná, felbötötte a kutagásra kölöncnek... és felkapaszkodott a személmom vitorlájába, föhintásva a magasba, ahonnét lepottyantva, kitoré a lábát... Oh, mennyit sirt az a szelid kékeszemű asszony, oh, mennyit sirt. Mondta az apja megrendülve: „Az ördög öltözött itt szoknyába, az bisony.” Meg kell verni. De nem tudták megverni, mert

mindig sikerült az ország érdekeivel összhang-
zásba hozni.

S mi meg vagyunk róla győződve, hogy
esen talán még nagyobb
érdeklődéssel fog viselkedni a járás érdekei iránt.
E feltétele nemcsak képviselőnk ismételt
említett atyai gondoskodása ad okot, de az a
körülmény is, hogy a felség bizalma éppen ama
reszort vezetését bízta Daniel Ernőre, melyben
leghathatóbban működhetik közre a polgárság
anyagi gyarapodására. A vasut és a hajósági
ügye, az ipar és kereskedelem kissé elhanyagolt
érdekei mind Daniel Ernőtől várnak impulzust,
s mi meg vagyunk róla győződve, hogy ott, hol
jogos igények sérelme nélkül teheti: a mi járá-
suk fogja első sorban élvezni atyai gondosko-
dasának gyümölcseit.

Alig kell ezek után említenem, hogy
Daniel Ernő megválasztása egészen bizonyos
s mi alig tudjuk elképzelni, hogy akadna oly
don Quijote, kinek passzióját képezhetné a szél-
malommal megküzdeni, vagyis a biztos bukás
elé menni. Ugy gondolom, hogy sem néhány
nemzeti izgatónak sem a Bauernverein veze-
tőinek eddig nem sikerült ezt a nemes dönt
megtalálni, s ők belátván, hogy a harc csak az
ő vereségével végződhetik, nem is keresnek már
jelöltet.

A február elején megtartandó választás
tehát egyhangú lesz, öröme és javára a mi já-
rásunknak.

Grániozi.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 26. Polgárok bálja.
Január 27. A magyar olvasó kör közgyűlése.
Január 29. Megyei állandó választmány.
Január 31. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Február 2. Iparosok bálja.
Február 9. Athleták bálja.
Február 23. A lövésesegylet bálja.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van
nők részére kedden és pénteken délután.

— A királyi pár Cap Martinben. Az
Alpes Maritimes departement főjegyzője, Mous-
saro, Cap Martinbe utasított, hogy ott Erzsébet
magyar királynét a köztársasági elnök nevében
üdvözölje. A király, hír szerint, február közepén
vagy márczius elején utasít oda. Ugyanakkor
várják oda Eugénia volt francia császárnét,

gyöngék voltak ők. Bettike sántikált és rontott,
bontott, földhözverte az őskő tajtékpiját, le-
szakgatta őket magukat is a falról, nem győstek
utána tisztogatni; olyan piros volt, mint a rózsza,
olyan volt a szeme, mint a hajnali csillag, csak-
hogy az ő két csillaga égetett is és vad, fékez-
hetetlen teremtés volt, pedig már nagyobboska
cipellőben járt. . . S egyszer, mikor fölemelte
a keszt a szelid jószágos asszonyra, jaj volt
neki . . .

„Jaj volt neki“ bugott a kis vad leány pa-
naszos románcza és egyszer amint kint állt a
kristály ablakon, hát ott állt a füge fák árnyé-
kában kint az erdőszélben egy fényes szemű,
fényő növényű szép fiú a legény korbán, olyan
finom bajuszkával, mint a fekete selyem s vissza-
nézett.

Bettike törtégetett tovább és látta ezt az
ifjú vadász megdöbbenve. Bizony azt hitte ele-
inte, hogy a tündérek szobacskája az a fekete
hamupóke ottan a szekrények, állványok tete-
jén, de aztán mikor látta, hogy a kristály palo-
tában egyes egyedül raboskodik a kis kopott
pesarácska, nemes szívét a lovagi részvét szo-
rongatá.

Igy néztek egymásra sokáig, míg az erdő-
ben szerelmet esdekelt a kis csiz a párjától és
pillangó pillangót ült a szagos virágok fölött;
igy ostingtek egymáson lángoló szemek, míg a
Bettike csak porolgot és a szép erős fiú egyre
közelebb ért a palotához; így őlelkent a két
ismeretlen gyermek szerelemre termett lénye a
távolságban, míg egyszerre csak ott termett a
szerelem és a szívükbe szállt . . .

Integettek egymásnak. A kis vad leány
esténkint a szép románczot énekelte neki
odafent és lesszált hozzá hangoskájja, mint az
esztöcsengettyű szava. Míg egyszer a szép, erős
legény átkuszott a sárczokon és felszólt ismeret-
len, kopott, kicsi kedveséhez a szerelemnek
hangján:

— Mért zártak téged ide fényes csillagom,
szivem kinyitott virága?

— Oh, én el vagyok átkozva, — bugott le
a rablány hangja.

— Hát az angyalokat is megfogja az
átok? kiáltott fel méltatlankodva a szép lovag.

továbbá Viktória angol királynét, kinek
számára a Promenade des Anglais-n béreltek
egy nyaralót. Ferenoz József királynak eleinte
az volt a szándéka, hogy a királynét Algirban
látogatja meg, de a királyné az ottani rossz
időjárás miatt nem akart tovább ott maradni.

— Igazgatósági ülés. A nagy becske-
reki szőnyeggyár részvénytársaság igazgatósága
es év január hó 31-én délután 4 órakor a fős
páni irodában ülést tart a következő tárgysoro-
zattal.

1. Elnöki jelentés a múlt ülés határozatai
nak végrehajtásáról.

2. Hataléki kimutatás az eddigi még be-
nem fizetett részvénytőke felett.

3. Elnöki előterjesztés a részvények kiállítá-
sára és a részvényeseknek leendő kiszolgáltatá-
sáról.

4. Elnöki jelentés a szükséges forgó tőké-
nek beszerzéséről.

5. Könyvelői jelentés a gyári igazgatónak
utalványozott 2200 frt hovatfordításáról.

6. Elnöki jelentése gyári munkások és ta-
nuló léányok felfogadása tárgyában.

7. Elnök jelentés a szőnyegek árának
rendszeres megállapításáról.

8. Egyéb befolyandó ügyek.

— Intermezzo. Egy heti paradicsomvilág
után, miközben tavaszi verőfény fejtette ki az
emberiséget téli habitusából és langyos fuvalmak
zsandítottak életre egy csomó tavaszi poémát,
tegnap csunya, nedves szürkéség borult le ránk
átmenetképpen arra az igazi téli, havas világra,
amelyre ma reggel ébredtünk. A felöltők megint
helyet adnak a vastag téli kabátoknak, a szedés
alatt levő tavaszi verselmények márciusi feltáma-
dásukra várva kriptába kerülnek, s a bájos tavaszi
intermezzo fölött napirendre haladva újfent ka-
lucsni bujva topog a fehér hóleplen tovább az
emberiség. Ha ugyan az a kis tévedés nem esett
meg az idő krónikásával, ami az ideai tél szépsé-
ges, abnormis mivoltát tekintve éppenséggel
nincs kizárva, hogy tudniillik a ma megeredt hó
veszi át az intermezzo szerepét s maholnap megint
tavaszi napok köszöntenek ránk.

— Iparosaink az ezredéves kiállításon.
A millenniumi kiállításon való részvételre jelent-
keztek Zsombolyáról: Mechel Antal esater-
gályos, Neuhold János gyertyaöntő, Kúha Máttyás,
Hilger Fülöp és Schwarz János kosiggyártók,
Róth Károly lakatos, Hommert János szabó,
Deutler János asztalos, Senkovicz György csiz-
madia és Jirkovszky József faekas. Nagy
szentmihályról: Hutnagel Péter szabadal-
mazott kályhával.

— Kedves lovag, osalódo! te én bennem,
— felelt megindító hangon az elátkozott vad
leány — nem vagyok én angyal, hanem egy
bűns leány vagyok, aki igen rossz teremtés
volt, inkább ördögnek hívtak engem.

— Pogányság! Te ördög? Te, szebb a
liliomszálánál, szebb a szegfűnél, szeledebb a csil-
lag fényénél! S mi volna a bűnöd?

— Rossz voltam.

— Rossz? Megesaltál valakit?

— Nem osaltam meg senkit.

— Hát mi volt a te rosszasságod?

— Kártékony voltam, mint a vad, vásott,
rossz lány, aki nem dolgozik és rikatja az any-
ját. Hát nem éneklék odakint tefelések a vad
leányról a románczot, hogy a lányok rólam ta-
nuljanak? Haligasd csak kedves lovag, milyen
rossz voltam én . . .

S elkentett az elátkozott vad leány éne-
kelni olyan saivattépő hangon, hogy az erdő
madarai mind szomorúságba estenek és megha-
tótan hangzott bele a rigó líliója, mikor odaért,
hogy egyszer fölemelte a kezét, amelylyel soha
se dolgozott, csak mindig rontott és bontott —
fölemelte a szelid édes anyára, aki sohase tudta
megverni az ő neveletlen porontyát.

— Jaj volt neki, megfogta az átok, meg-
ragadta a kezét a sátn és elcipelte a kristály-
palotába, ahol száz termet tisztogat, egyesgyedül . . .
Ez a bűnhődése . . . Szedi, szedgeti a port
lőrő rongyoskájába, mégis minden piszkos ma-
rad a munkája nyomában, melynek soha se lesz
vége . . .

— Ah, istenemre, vége lesz. Édes elátko-
zott babám, téged én megmentelek.

Igy kiáltott föl a szép erős fiú és kirán-
totta a kardját.

Aggódó édes hangon sutogott le a leány:
— Vigyázz szerelmemem, mert megölnek.

Nem lehet ide bejutni.

Boldissár — így hívták a hőst, oroszlan
erőt érzett a karjaiban és rohant a kristálypa-
lota hidjához, hogy áttörjön rajta. S amint oda-
lépe, hirtelen forgószél támadt és elülvén az
ezüstös por, egy vén, fogatlan banya kaporodott

ottan a helyén és hosszú eszt tükkel harisnyát
kötögetett. Rut volt, hogy az borsalom volt,
nagy tubákos pikáns volt mellette és akkora
okuláré a szemén, mint egy tányér.

Fölnézett és rekedt hangon motyogott:
— Mi járatban vagy itt fiacskám?

Megforgatta a szerelmes ifjú a vén banya
orra előtt a fringiját.

— Ki vagy te vén skatulya?

— Hm, de nagy vités vagy öcskös!

A tüjével rúttott a szerelmes urfi kardjára
Az aczélkard menten kettépattant, mire a szé-
fiú megdöbbenve hátrált.

— En fiacskám — motyogott a szörnyeteg
— egy gyöngé vén asszony vagyok, osztán azért
tűök itt a kapunál, hogy az ilyen vitészeket, mint
fiam uram is, elkergessem, ha szót nem fogadnak.

— De én megöllek, ha be nem bocsájtasz
a lányhoz.

— Ha birsz, tedd meg nagy vités, szólt
a banya és a kötötűjét a levegőbe haji-
totta . . .

Erős szélroham támadt és a kötötű helyett
egy jókora hétfejtű sárkány esett talpra — az
incezfincsi lovagoska elé.

— Nos kívánsz valamit, hires? — fujt a
lángot a sárkány, mire a lovag megrökönyödve
kérésre fogta a dolgot.

A sárkányból öreg asszony lett egyszerre.

— Igy fiam, szépen beszéljünk, hiszen
én jó vagyok, lehet velem aludni. Hát be akarsz
jutni a kis Babihoz, ugy-e?

— Eiletem aran is.

— Kár volna a szép tüzes szemeidért és
fehér fogaidért, fiacskám. Ha legény vagy a tal-
padon, bejuthatsz, meg is válthatod Babit az
átoktól.

— Mit tegyek? Szólj, öreg anyám Saófo-
gadó voltam mindig. Oh, nekem is volt egy édes
jó anyám, aki engem bölcsességre tanított és aki-
nek a hü szive dobog ébennem . . . Megyek a
halálba, ha kell, érette . . .

(Vége következik.)

teg ágyánál csakhamar meg is jelent dr. Stefanovits és dr. Karakaszevits, akik konstataáltak, hogy a lábban veszélyes vértörődés van s a delután folyamán még dr. Lichtscheindl Gézá is kellett a beteghez hivatalni. A beteg állapotáról mély hallgatás uralkodik, azt azonban sikerült megtudnunk, hogy gyulladás okozta vérmérgezési tüneteket észlelték, ami a beteg 64 éves korára való tekintettel nagy aggodalomra szolgáltat okot. Eredetileg a láb amputálását tervezték az orvosok, a mely tervről azonban később lemondtak. Nevezett orvosok ma ismét tanácskoztak a beteg állapota felett. Tanácskozás után a püspök rokonait táviratilag hívták a beteg ágyához. Hallomás szerint azonban a püspök állapota bárgaggasztó, de még sem reménytelen.

— A Zsros bankett. Nagybecskerek társadalmának színe java gyűl egybe szombat este a kaszinóban végbemenő bankettre, amelyet Zsros Lajos kir. törvényszéki elnök tiszteletére, kuriai bírói ranggal és jelleggel való felruházata alkalmával rendeznek. Mindazok, akik a banketten résztvenni szándékoznak, de eddig aláírási ívet véletlenségből kézhez nem kaptak, sziveskedjenek dr. Stassik Ferenc ügyvédhez fordulni, mint aki a jelentkezések elfogadásával meg van bízva. Egy teríték ára fél liter borral 3 forint.

— Közgyűlés. A nagybecskerekiek tevékenységi egyesület a napokban tartotta rendezévi közgyűlését. Minekutána közgyűlési elnökkel közfelkiáltással Megyessy Lajos választották, jegyzőkönyvhiitelesítőként pedig szintén egyhangulag Popovits Sándor és Zsembery Antal jelöltettek, felolvastatták az évi jelentés és a pénztári számadás. Mindkettő helyesléssel fogadtatván, a közgyűlés minden irányban megadta a felmentvényt. Eután a tisztújítás következett. Elnöke az egyesületnek újból Ellmer József lett, aki már hat esztendeje vezeteli lelkiismeretes buzgósággal az egyesület ügyeit, igazgatónak meg további 3 évre Schneller Gyulát választották, aki szintén nagy odaadással és áldozatkészséggel működött évek során az ebbeli állásában. A választmány tagjai Giljum János, Krumenacker Ferenc, Zsembery Antal, Haidvogel Ödön, Weiterschan Fülöp, Wälder János, Baaden János, Popovits Proka, Muta András, Popovits Jován, Hirsch Antal és Hornung Péter lettek. Tekintettel arra, hogy az egyesületnek immár 1331 tagja van és esztal meg van adva annak a lehetőség, hogy a tagok mindegyike részesülhessen az alapszabályszerű kedvezményekben, a közgyűlés elhatározta, hogy mindama tagjait, akik járulékaikat husz éven át teljesen befizették s hátralékban nincsenek, a 100 frtos jutalomdíjra való igényük teljes épségben tartásával a további befizetés alól felmentti. Határozatba ment egyuttal, hogy az alapszabályokat ily értelemben módosítják és a módosítás jóváhagyását a miniszteriumtól kieszikölik. Több tárgy nem lévén, elnök a közgyűlést bezárja.

— Új községi orvos. Óbecséről tudatja velünk levelezőnk, hogy az ottani előjáróság a község orvosává egyhangulag dr. Szász István kumáni orvost választotta meg.

— Két lövés. Kreczu Tódor megyei hajdu-örmszter ráunt a hitese feleségére s Feketic Anna-val szúrta össze a levelet. Az imént nevesett delnő mind szorosabbra fűste a hálót, amelyben szegény Kreczu Tódor eviczkélt s egyszer csak oda lyukadt ki a dolog, hogy Feketic Anna hurcolkodott mindenestül abba a megyeházbeli lakosztályba, amelyben gyöngéd női kézzel rendezkedni váltaképen csak a hitese feleség joga lehetne. Az új regime azonban csakhamar különböző viszontagságokat zudított a másodvirágzását élő örmesterre, egymásnak adogatta az ajtókilincset a sok cseléd, aki mind panaszt jött emelni Feketic Anna türethetetlen hássártossága ellen. Megunta végre a dolgot a jámbor Kreczu s a sok rábeszélésre no meg a békesség okáért felmentette Feketic Annát a háziasszonyi teendőik tovább való végzésétől. Szívében fekete gyűlölséggel és kezében egy kis balyuval, amely czók mójját tartalmazta, távozott Feketic Anna a megszokott fészekből és bosszút lihegett. Az alatt az ürügy alatt, hogy visszahozta Kreczu néhány holmiját, amit magánál „felejtett” volt, ma reggel hat óra körül, hóna alatt egy csomaggal beállított a még ágyban fekvő Kreczuhoz s a magával hozott forgópisztolyt kétszer rástűtötte hűtlen kedvesére. Egyik lövés sem tett kárt Kreczuban: a felizgult asszony remegő keze

nem adhatott irányt a gyilkos fegyvernek s így az egyik golyó a falba, a másik az ajtófélfába furódott. A merénylő asszonyt a rendőrség nyomban letartóztatta és a fozházba szállította.

— Hirtelen halál. Budapestről írják: Roglaticzai Pilszanovics József bácsmegeyi földbirtokos volt országgyűlési képviselő tegnap délelőtt háromnegyed 10 óra tájban a Lipót-utca 36. sz. házában levő lakásán hirtelen összeesett s mire az orvosi segély megérkezett, már meg volt halva. Az elhunyt a bácskai Vojnic, Latinovics és Piukovics családokkal közeli rokonságban állott, fiatal korában nagy szerepet játszott Bácsmegeye társaséletében. Zombor városának volt országgyűlési képviselője. Az elhunyt holttestét a gyanus haláleset folytán a rendőrség boncolás végett beszállította a törvényszéki orvostani intézetbe.

— A lövész-egylet bálja. A nagybecskerekiek polgári lövészegylet tegnapi választmányi ülésén elhatározta, hogy február 23-án táncmulatságot rendez. Az a tény, hogy a rendező bizottság élén Grünbaum Arnold lövészmeister áll, a lövészegyleti mulatságok jó hírnevével egyetemben elegendő biztosíték rá, hogy derék lövészeink ez ideig mulatsága miben sem marad hátra elődei mögött.

— Az első szóbeli felülvizsgálat. Budapestről írják: Mióta az új szóbeli sommás eljárás életbe lépett, a járásbírószágtól a törvény szerkezhez megfélebbezett pörök, ha 500 frtot meghaladó összegről van szó, egyenesen a kuria elé kerülnek. Itt szintén szóbelileg foly a tárgyalás, az ugynevezett felülvizsgálat, melynél már csak a jogkérdés eldöntése felett van vita. Az első ilyen felülvizsgálati tárgyalást e hó 28-án tartják meg a kurián. Az üléssterembe csak jegyekkel lehet majd bejutni.

— Hangverseny. Altmann Leo hegedűművész, aki néhány évvel ezelőtt Nagybecskerekben mint serdülő ifjú keltelt feltűnést művészi játékával s azóta megismosodott művészi tudásával több világvárosban, többek között Bécsben és Budapesten is kritika és közsönég osztatlan elismerését vívta ki felléptei sikerével, február közepén Nagybecskerekben hangversenyt rendez, amelyre már most felhívjuk a mehebarátok érdeklődését.

— Talált tárgyak. Szakál Zachariás ma reggel az Árpád utcában egy rózsaszínű selem kendőbe köve 1 forint 80 krt talált, ma delután 2 óra tájban pedig a Kinissy utcában találtatott egy egyfedelű esztat remontoár zsebóra. Mindkét leletet az igazolt tulajdonosok át vehetik a rendőrkapitányságnál.

Táviratok.

A király Bécs város bálján.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata). Bécsből telegrafálják: A király tegnap Károly Lajos, Lajos Viktor és Rainer főherceggel megjelent Bécs város bálján s közel egy óra hosszat időzött a mulatságon. A király Lozé franciaia nagykövet nejét, Károly Lajos főherceg Metternich hercegnét, Lajos Viktor főherceg Plener pénzügyminiszter nejét vezette.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése január 24-én.)

Budapest, jan. 24. („A Torontál” eredeti távirata). A vallás- és közoktatásügyi tárczával, amelynek tárgyalását a válság és annak ismeretes lefojása késleltette mindeztideig, kezdte meg a képviselőház mai ülésén a hetekkel ezelőtt felbeszakadt budget folytatolagos tárgyalását. A miniszteri székben a nagy tudású Eötvös Loránd báró rokonszenves alakja helyett a széles látókörű Wlassics Gyula nem kevésbé rokonszenves alakja ül. Beszéde, amely elé feszült várakozással tekintett a politikai világ, már csak azért is, mert az egyházpolitikai reformok hátralevő két utolsója tekintetében tőle, mint kultuszminisztertől vártak részletesebb felvilágosításokat, úgy tartalmának becsevel, mint formai szépségével nagy benyomást tett a házra s rokonszenves fogadtatásban részesült még az ellenzéki oldalakon is.

Fenyvessy Ferencz nyitotta meg mint előadó a vitát, elfogadásra ajánlva a költségvetést.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter kijelenti, hogy a hátralevő két egyházpolitikai törvényjavaslatot fentartja, hajlandó azonban esetleg a törvényhozás két háza közti konfliktus elkerülése czéljából módosításokat elfogadni, amelyek a javaslatok lényegét nem érintik. A katolikus autonómiát szükségesnek tartja. E tekintetben Deák Ferencz elvét követi, aki úgy vélekedett, hogy az államnak nincs joga vételezni, milyen legyen az autonómia, hanem csak azt, hogy milyen ne legyen. Részletesen kifejti ezután programját és kéri a házat, hogy nemzeti és kulturális czéljai elérésében segítségére legyen. (Hosszas éljenzés. A minisztert számosan üdvözlik.)

Kiss Albert kevesli a kultuszbudget rendelkezésére bocsátott összeget. A költségvetést elfogadja.

Sreter Alfréd és Polónyi Géza beszéltek még a költségvetés mellett, mire a tárgyalás folytatását a holnapi ülésre halasztották.

Daniel Ernő mandátuma.

Budapest, jan. 24. (A „Torontál” eredeti távirata) Pancsova város küldöttsége, amelynek tagjai Mattanovich polgármester vezetése alatt Jachmann Antal, Radda Frigyes, May Márk, Jarkovics főmérnök, dr. Scsitinszky Adolf és Huber János voltak, ma tisztelettel Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszternél, a pancsovai választó kerület eddigi képviselőjénél, akinek Mattanovich polgármester, a küldöttség vezetője és szónoka lelkes szavakban ajánlotta fel újból a kerület képviselői mandátumát. Daniel Ernő miniszter meghatóttan fogadta el a jelöltséget és dicsérettel méltányolva a város kulturális és közgazdasági törekvéseit, érdekeiknek minden irányban való felkarolását ígérte.

Orthodoxok Bánffyal.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata). A magyarországi orthodox zsidó hitközségek küldöttsége tegnap tisztelettel Bánffy miniszterelnök-nél, aki a küldöttség szónokának üdvözölő beszédére azt felelte, hogy bízik hazafiasságukban és számít rájuk a trón és haza javára irányított működésében.

A hercegprimás beteg.

Budapest, jan. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Vassary Kolos biboros hercegprimás tegnap óta ágyban fekvő beteg. Állapota nem ad komolyabb aggodalomra okot.

Elmaradt tüntetés.

Budapest, jan. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A munkanélküliek demonstrációja, amelyet a királynak Bécsbe érkezése idejére vártak, a katonaság nagymérvű előkészületei következtében elmaradt.

Ferdinánd elismertetése.

Budapest, jan. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: A Novoje Vremja szerint Bulgária még egy utolsó kísérletet tesz a csárnál Ferdinánd elismertetése érdekében. Legközelebb küldöttség indul a csárhoz, akitől kéri fogják, hogy Ferdinándot a maga részéről is ismerje el Bulgária fejedelmének.

A bolgár emigránsok.

Budapest, jan. 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Pétervárról telegrafálják: Az orosz kormány bizalmas rendelkezést bocsátott ki, amely felhívja az Oroszországban élő bolgár emigránsokat, hogy térjenek vissza hazájukba.

Sándor király Faure elnöknel.

Budapest, január 24. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból telegrafálják: Sándor szerb király Biarritzban anyja látogatására utaztában kiszáll Párisban s meglátogatja Faure köztársasági elnököt.

12. sz. B. v. k. 1895.

Árverési hirdetmény.

Közírré tétetik, miszerint a tekintetes n.-becskereki kir. törvényszéknek 1894. évi 17726. számú végzésével megkeresett tekintetes nagybecskereki kir. járásbíró-ságnak 1894. évi 16285. sz. alatt kelt végzése folytán dr. Stassik Ferencz ügyvéd által képviselt Magyar általános hitel bank bpesti cég részére Kollath István lakosnál hátr. 150 frt tőke, ennek 1894. évi november hó 10-ik napjától járó 6% kamatai, 14 frt 80 kr perköltség, 9 frt 85 kr végrehajtás kérvényi, 10 frt 95 kr végrehajtás foganatosítási s netalán még felmerülő megítélés megítélendő költségek erejéig kielégítési végrehajtás útján 1895. évi január 2-án felülfoglalt 1624 fittal becsült butorok, bolti állványok és csikkek, lisztek s szódavizgéppgyárból álló ingók-nak alperes ítéletében s lakásán bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1895. évi január 30 ik napjának délelőtti 10 órára tüzetett ki, az 1894. évi 85. sz. a. k. végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs, miszerint az 1881. évi LX. t. cz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólirtoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsék be, annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár fölélegére fognak utasíttatni.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi január hó 21-én.

Kiss István,
kir. bir. végrehajtó.

789, 1097, 658, 741, 1119, 1126. sz. b. v. 1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közírré teszi, hogy a török-becsei kir. járásbíró-ság 3783., 202., 2709., 3310., 5542, és 5735. kpp. polg. 1893/4. számú végzése által a nagybecskereki kir. kincst. uradalom foglaltató, Aufrecht és Goldschmied budapesti cég, Jevremov Józsa mellenczei, Radivojevits és Nityin t.-heesei, Dr. Szende Tivadar aradi és Blagen Adolf nbecskereki lakosok mint felülfoglaltató végrehajtók javára Szalai Vilmos t.-becsei lakos ellen 100 frt és 28 frt, 275 frt, 51 frt 47 kr, 7 frt 40 kr és 490 frt tőke, ennek 1891/3. év III/29. és V/1. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 31 frt és 3 frt 60 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírósági le- s felülfoglalt és 431 frtra becsült ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 5450. és 202. kpp. polg. 1894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Török-Becsén alperes lakásán a községházánál leendő eszközlésére 1895. évi február hó 3. napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1895. január hó 6. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

(69-1.1)

51. sz. hk. 895.

Alibunári főszolgabíró-ság

Idézés.

Turika Anna mint a Turika-féle petro-voszellói 671. számú házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja felhivatik, miszerint a házközösség megszüntetése céljából 1895. évi február hó 16-ik napjának d. e. 9 órájára Petrovoszello község házához kiűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Almazsán Pau petrovoszellói lakost mint részére kinevezett gondnokot czélszerű képviselésre utasítsa, mert ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdoníthatja.

Alibunárott 1895. évi január hó 21-én.

(70-1.1)

Horváth,
tb. főszolgabíró.

Egy

szorgalmas és jó magaviseletű

jegyzősegéd,

kik a német nyelvet is bírja és a jegyzői teendőkben jártas, havi 12-15 frt fizetés és teljes ellátás mellett nálam azonnal állandó alkalmazást talál.

Kérvények alólirtozhoz czimzendők.

Kis-Jécsa, 1895. január 22-én.

(73-8.1)

Wagner Nándor,
jegyző.

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

Kurländer Imre

Nagy-Becskerek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányából hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb kőszénét felülmúlja. (8-34.9)

M e g h í v ó.

A nagykomlói népbank mint részvénytársaság t. cz. részvényesei az 1895. évi február 24-én d. e. 11 órakor az intézet helyiségeiben tartandó

IV. rendes közgyűlésre

e-ennel tisztelettel meghívotnak.

N A P I R E N D:

I. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentésének valamint az 1894. évi zár- számadások előterjesztése.

II. A nyereség felosztása iránti határozat hozatal és az igazgatóság és felügyelő- ség részére a felmentvény megadása.

III. A felügyelő bizottság választása.

IV. Netáni indítványok az alapszabályok 61. §-a értelmében.

Kelt Nagy-Komlóson 1895. január hó 22-én.

(68-1.1)

Suciu János,
elnök.

BUTOR-ELADÁS.

Elköltözés miatt 2 szoba és konyha butorok

jutányos áron eladók.

Ugyazintén azonnal kiadó 2 szoba, konyha stbből álló lakásom.

HEGYI LAJOS,

(72-1.1)

Mellenczei utca, Bankovich-féle ház.

313. 1895. sz.

Pályázat.

Lázárföld székhelyvel szervezett, láz- zárföldi körállatorvosi állás betöltésére, a választás folyó évi február hó 11-én délután 2 órára Lázárföld községházánál kitűzetik.

A körhöz tartozik: Lázárföld, Zsig- mondfalva, Ernesztháza, Klekk, Katalin- falva és Bótos község, az évi fizetés 400 frt, és a szabályrendeletben megállapított látogatási díjak.

Felhivatnak a pályázók, a kik a ma- gyar, német és szerb nyelvet szóval, előbbi kettőt írásban is bírják, hogy felszerelt folya- modványukat a választást megelőző napig alólirtoznál benyujtsák.

Kelt N.-Becskereken, 1895. évi január hó 15-én.

(65-3.3)

Bakalovich Ágost,
főszolgabíró.